

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

עשרת הדיברות

בתיכונת ברחבי הארץ ערוכים לקבלת המוני ילדים בחג השבועות למעמד קריאת עשרת הדיברות. הרבי מליובאוויטש קרא להביא גם את הטף, כדי שגם הם יהיו במעמד הזה, בהיותם הערבים לקיום התורה. קריאה זו מבוססת על מאמר המדרש: "אמר הקב"ה לישראל: בניי, הווי קורין את הפרשה הזאת בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הרסיני ומקבלים את התורה". צעירי חב"ד מכריזים על מבצע פרסים ענק, ובו ישתתפו כל הילדים שיבואו למעמד. פרטים: www.shavuot10.org.il

ילדי ירושלים מתאספים

גם השנה יהיה אי"ה בירושלים מעמד מיוחד של קריאת עשרת הדיברות לילדים. המעמד יתקיים בשעה 11 בבוקר, בבית כנסת חב"ד 'בית יוסף' (רח' זונגפלד 23, בשכונת בית ישראל). צפויים להשתתף בו כאלף ילדים, ומארגניו תלמידי ישיבת תורת אמת. הילדים שיבואו למעמד ייחגגו מכיבוד מיוחד.

מלכהלי על המגיד

הפקה חדשה בסדרת ההפקות של מלכהלי, השנייה בסדרה בדרכי רבותינו. הפרק הזה מוקדש למגיד ממזריטש, ולתלמידיו רבי אלימלך מליז'נסק, רבי זושא מאניפולי והסבא משפולי. התכנית מיועדת לילדים בני 10-2 ולאיהות. טל' 1-700-704120 או באתר www.judaica.il.com

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:57	8:39	7:47	7:37
9:07	9:50	8:44	8:40

פרקי אבות: פרק 1

289 בתי חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

למה באמת לומדים תורה?

מה מקומו של לימוד תורה בהווה היהודית? מה גורם לאנשים מוכשרים להקדיש את חייהם, פשוטו כמשמעו, ללימוד התורה?

זמן מתן תורתנו. להתחבר עם החכמה האין סופית של הבורא (צילום: מאיר דהן)

כי מי שתורתו אומנותו פטור אפילו מתפילה. שכן ללימוד התורה כוח רוחני כביר, שהוא למעלה מכל המצוות. לכן נאמר שהתורה מגינה ומצילה, כי בזכות כוחה הרוחני הגדול היא מגינה על העולם כולו.

תנאי לדושיה אמיתי

אכן, מי שחשיבתו חומרנית ולא חונכו על בסיס הערכים האלה, מתקשים להבין את המשמעות הזאת של לימוד התורה. באותה מידה הם גם יכולים שלא להבין את חשיבותו של הנחת תפילין ושמירת שבת. אבל גם אם הם אינם שותפים לתפיסה זו, לפחות עליהם להבין עד כמה הערך הזה מרכזי וחיוני למי שמאמינים בו. ההבנה הזאת חיונית כדי שיווצר דושיה אמיתי, וכדי שיימצאו פתרונות נכונים, מעבר לסממאות סרק. צריך להבין באמת מה מקומו של לימוד תורה בהווה היהודית. מה גורם לאנשים מוכשרים להקדיש את חייהם, פשוטו כמשמעו, ללימוד התורה. מדוע הם מאמינים באמת ובתמים שאם יהגו בתורה יומם ולילה יביאו ברכה, ביטחון ושגשוג לעם ישראל.

חג השבועות איננו חג של גבינות ומוצרי חלב בלבד, אלא קודם כולו זמן מתן תורתנו, היום הגדול שבו קיבלנו את התורה, ועמה הציווי "והגית בו יומם ולילה". התורה היא מקור עוצמתנו, ובזכותה שרדנו יותר משלושת אלפים שנים. את זה חייבים להבין.

הוועדה שאמורה לגבש חלון פה 'לחוק טל' תגלה במהרה כי הדברים מורכבים הרבה יותר מכפי שהם נשמעים בפולמוס הסממאות הפופוליסטי. אך נניח לוועדה לעשות את עבודתה, ובינתיים ניתן את דעתנו לומר שגם זהו - 'לימוד תורה'.

אחת הטענות הנשמעות בציבור היא למה פוטרים משירות צבאי את מי שבוחרים ללימוד תורה, ואין מעניקים פטור למי שבוחרים ללימוד משפטים או רפואה. הטענה הזאת נובעת מאי הבנת מהותו של לימוד התורה, בגלל השימוש באותן מילים - 'לימוד', 'לימודים' - לציון שני דברים שונים במהותם.

יש לימודים ויש לימודים

בעולם הרגיל לימודים נועדו למטרה כלשהי. מי שלומד רפואה רוצה להיות רופא, והלומד משפטים מעוניין בהסמכה לעריכת דין. בני אדם לומדים לצורך קבלת תואר, להשגת גמולים, לרכישת מקצוע. מעטים לומדים כדי לקנות דעת וחכמה, וגם כאן ניתן גמול - רכישת הדעת בתחומי העניין של אותם בני אדם.

לימוד התורה בעם היהודי משמש למטרה אחרת לגמרי. טועים הסבורים כי הלימודים בישיבה נועדו להשיג הסמכה לרבנות. מסלול הלימודים הרגיל בישיבות אינו מכשיר אדם לרבנות כלל. כדי לקבל הסמכה לרבנות יש צורך בלימודים מוגדרים מאוד של ארבעת חלקי השולחן ערוך, ומי שלא פנה למסלול מיוחד זה לא יוסמך לרבנות. כלומר, אדם עשוי ללמוד עשרות שנים בישיבה ובכולל ולא לזכות בשום תואר.

יהודים לומדים תורה כדרך להתחברות עם הבורא. אמנם על-ידי הלימוד גם קונים דעת וחכמה, אך בעיקר מקיימים מצווה גדולה ומרכזית, שמאפשרת לנו להתחבר עם הקב"ה ולאחד את שכלנו עם חכמתו האין סופית של בורא העולם.

את חשיבותו של לימוד התורה ממחישה ההלכה

מאכלי חלב בחג השבועות

את הדברים כפי שהם עכשיו, ואם אחר כך נשתנה המצב – אין זה אוסר את הדבר שהיה מותר קודם לכן.

דבש וחלב

בהכרח אפוא לומר שהמנהג של אכילת מאכלי חלב בחג השבועות אינו נובע מאי האפשרות של בני-ישראל לאכול מאכלי בשר ביום שבו ניתנה התורה, שכן, כאמור, היה להם בשר שחוט מלפני-כן, והייתה בידם אפשרות לקיים את חיוב השמחה ביום-טוב כהלכה.

אנו נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות מפני הטעמים האחרים שנאמרו על כך, כמו למשל הטעם שהתורה נמשלה לחלב, כמו שנאמר "דבש וחלב תחת לשונך", ועוד טעמים שניתנו למנהג הזה.

(תורת מנחם כרך ח, עמ' 210)

סכינך ושחוט יפה שלא תאכילנו נבלה". גם יוסף, במצרים, ציווה "וטבוח טבח והכן", ומפרשים חז"ל: "פרע להן בית השחיטה, שלא יאמרו בשר הנחירה אני אוכל".

נמצא אפוא שהאבות ובניהם נהגו לשחוט בשר כדת וכדין עוד קודם מתן תורה, ואם כן היה להם בשר שחוט ביום מתן תורה, והיו יכולים לאכול בשר כשר גם באותו יום.

תירוץ שנדחה

לכאורה היה אפשר לתרץ את הקושיה הזאת, שהואיל וקודם מתן תורה לא היו בני ישראל מצווים על השחיטה, ושחיטת הייתה מרצונם ולא מפני הציווי, הרי הבשר שנשחט קודם לכן נחשב כבשר שנשחט על-ידי גוי, ששחיטתו אינה כשרה, משום "שאינו ברי זביחה" [אינו מצווה על הזביחה].

אך באמת אי-אפשר לומר כך, כי מאחר שקודם מתן תורה זו הייתה שחיטה כשרה, חל על אותו בשר דין של בהמה שחטה, ואין מקום לומר שהבשר הזה נאסר עכשיו. יש עוד כמה וכמה דוגמאות בהלכה, שדנים

בחג השבועות נהוג לאכול מאכלי חלב. אחד הטעמים שניתנו למנהג הזה הוא, שכאשר קיבלו בני-ישראל את התורה בחג השבועות נצטוו גם על מצוות השחיטה, אולם יום זה היה שבת-קודש, שבו אסור לשחוט, ולכן לא יכלו לאכול מאכלי בשר, ונאלצו להסתפק במאכלי חלב. לזכר זה נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות.

אולם הטעם הזה מעורר קושיות. ראשית, בחג צריך לאכול בשר, משום שמחת יום טוב, שכן "אין שמחה אלא בבשר". הייתכן שהקב"ה נתן לעם-ישראל את התורה בדרך שתמנע מהם את האפשרות לשמוח ביום הזה כראוי ולקיים את ציווי התורה על שמחה בבשר?!

היה להם בשר כשר

שנית, הלוא אמרו חז"ל "קיימו האבות את כל התורה כולה עד שלא ניתנה". ברור אפוא שקיימו גם את מצוות השחיטה. מצאנו זאת הן אצל האבות הן אצל השבטים. יצחק אמר לעשיו "שא נא כלייך", ומפרש רש"י: "חדד

אמרת השבוע

לנוח בשביל להתפלל

שנה אחת, לקראת חג השבועות, באה אל חצרו של רבי ישראל מוויז'ניץ, בעל 'אהבת ישראל', קבוצת צעירים בני גרמניה. לאחר אמירת ה'תיקון', כשעלה השחר, החלו הצעירים להתארגן לתפילה, כמנהגם להתפלל בשבועות בעלות השחר. הם החלו לומר בקול את ברכות השחר, ולמשמע הברכות יצא הצדיק מחדרו ועמד וענה עליהן 'אמן'.

כשנסתיימו הברכות פנה לעבר הצעירים ואמר: "שמעתי שיש עניין ללכת לנוח כדי שיהיה אפשר להתפלל כראוי, אבל על הליכה להתפלל כדי שיהיה אפשר לנוח – על זאת לא שמעתי".

קלטו הצעירים את המסר וביטלו את המניין המוקדם שרצו לארגן.

פתגם חסידי

חסידיים שאלו את האדמו"ר האמצעי מליובאוויטש מה צריך לבקש מה' יתברך בליל שבועות. השיב להם: "אני מבקש שתהיה לי לבת-האש של מתן תורה".

מן המעיין | חגי השבועות | מאת הרב אליעזר ברוד

נתינה וקבלה

חג השבועות נקרא 'זמן מתן תורתנו' ולא 'זמן קבלת תורתנו', משום שנתנת התורה הייתה בשווה לכל ישראל, אבל קבלת התורה איננה שווה אצל כל אדם מישראל; כל אחד ואחד מקבל את התורה לפי ערכו ולפי השגותיו.

(רבי מנחם-מענדל מקוצק)

כוח לכל הדורות

"וידבר אלוקים... לאמור" (שמות כ,א). עשרת הדיברות נאמרו לכל ישראל, והוספת המילה "לאמור" באה לרמז על נתינת כוח מיוחדת שניתנה במעמד זה לנשמות ישראל לדורותיהם.

(ספר המאמרים קונטרסים)

נקי מכל חטא

בכל חג התורה מזכירה בתוך הקרבנות שיש להביא גם שעיר חטאת, אולם בחג השבועות אין המילה 'חטאת' נזכרת. משום שבחג השבועות, יום קבלת התורה, כל אחד ואחד מישראל הוא בבחינת 'גר', שהוא כ'קטן שנולד', וקטן שנולד נקי מכל חטא וחטאת.

(רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב)

הרב יכול למחול

בראש-השנה הקב"ה הוא בבחינת 'מלך', וגם כשהוא רוצה למחול על כבודו אינו יכול, כביכול, שהרי "מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול";

אבל בחג השבועות הקב"ה הוא בבחינת 'רב', ורב שמחל על כבודו, כבודו מחול. לכן ביום הזה צריך הקב"ה למחול לנו על החטאים והעוונות.

(קדושת לוי)

אחוזות ודבוקות

עשרת הדיברות מתחילים ב'אנוכי ה' אלוקיך', ומסתיימים ב'כל אשר לרעך'. ללמדנו שהמצוות שבין אדם למקום ושבין אדם לחברו אחוזות ודבוקות זו בזו, ולא ייתכן קיום לאלו בלי אלו.

(עיטורי תורה)

כוח לעבודה עצמאית

בדיבר הראשון במתן תורה נאמר "אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים". בזה ניתן לבני-ישראל הכוח לעבודה הרוחנית של 'יצירת מצרים' – שיוכלו לצאת מהמגפרים ומהמגבלות שלהם בכוח עצמם ועלידי עבודתם.

(לקוטי דיבורים)

עולם, שנה, נפש

"והר סיני עשן כולו" (שמות יט,יח). 'עשן' ראשית-יבות 'עולם, שנה, נפש': 'עולם' מייצג את המקום, וזו הוראה שיש ללמוד תורה בכל מקום. 'שנה' הוא מישור הזמן – להרבות בשיעור הזמן המוקדש ללימוד התורה. 'נפש' – חיות, להוסיף באיכות הלימוד, שהלימוד יהיה בחיות יותר, וממילא האדם יבין וישגי בעומק יותר.

(לקוטי שיחות)

למעלה מהזמן

עלייתו של רבי אברהם גרשון מקיטוב, גיסו של הבעלשם טוב, לארץ ישראל, לפני כמאתיים וששים שנה הייתה תופעה נדירה. רוב יהודי הארץ באותה עת היו ספרדים.

קל לשער שרבי אברהם גרשון, יוצא העיר ברודי שבגליציה, נראה חריג בסביבתו, בלבוסיו האשכנזיים, ובהגייתו האשכנזית שבה דיבר. עם זה נתקבל בכבוד ובהערכה על חכמי ארץ ישראל, בראותם כי הוא תלמיד חכם מופלג וקדוש.

תחילה השתקע רבי אברהם גרשון בחברון, אך חש עצמו בודד. בעקבות זאת עבר להתגורר בירושלים, אך קודם לכן שהה זמן מה בעיר צפת.

רבה של צפת אכן הגה כלפי רבי אברהם גרשון כבוד וחיבה וקשריהם היו טובים, אולם מקרה מצער שאירע שוב הוכיח עד כמה הבדלי גישות ומוצא עלולים להעיב גם על קשרים בין תלמידי־חכמים.

רבי אברהם גרשון התקשה להשיג את פרנסתו, ותכופות נותר בלי פרוטה. בימי שהייתו בצפת סח את מר ליבו לפני הרב מרא' דאתרא, וסיפר לו כי בגלל מצבו הדחוק לא היה יכול לקנות אפילו צרכים הכרחיים לשבת, ונאלץ להיזקק להלוואה. הרב הביע השתתפות במצוקתו וחיפש דרך לעזור לידידו האשכנזי.

זהירות מיוחדת נהגו אנשי צפת במידת האמת, ומכיוון שכן לא היה לפלא המעשה שלהלן:

יום אחד, קר במיוחד, יצא רבי אברהם גרשון מביתו, בדרכו לבית הכנסת, לבוש מעיל צמר עבה וחם, שהביא עמו מגליציה. כאשר סיים את תפילתו התהלך אנה ואנה בבית המדרש תפוס במחשבותיו. בשלב מסוים ביקש להוציא את מוחטתו מכיס המעיל, ואז נפל מהכיס שקיק ששימש להחזקת כסף.

רב העיר הבחין בשקיק שנפל, בעוד רבי אברהם גרשון לא הבחין בכך. הרב קם ממקומו והרים את השקיק, כדי להשיבו לבעליו, אלא שכאשר מישש את השקיק הרגיש כי יש בו חמישה מטבעות. פתאום עלה בליבו חשד כי הרב האשכנזי נתפס בשקר.

הרב ניסה לפתוח את השקיק, אך הוא היה קשור בדרך שלא אפשרה את פתיחתו. לרב לא היה ספק כי אלה 'אדומים' – מטבעות מקומיים ששוויים רב. במוחו התחזקה

המחשבה כי רבי אברהם גרשון אינו שרוי במצב כלכלי קשה כפי שטען.

הרב ניגש אל רבי אברהם גרשון, הניף את השקיק והוכיחו כיצד העז לשקר שאין בידו פרוטה, בעוד בשקיק שנפל מכיסו יש חמישה 'אדומים'!

רבי אברהם גרשון הגן על עצמו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

שלום בעולם

התורה ניתנה לעשות שלום בעולם ולהביא את העולם לקבלת האחדות האלוקית, שתתגלה בזמן הגאולה. התורה גם מאחדת את עם ישראל, ולקראת מעמד הריסיני הגיעו בני ישראל לאחדות הגבוהה ביותר – "כאיש אחד, בלב אחד".

אך הדבר דורש ביאור: הלא גם בתורה עצמה מצאנו ריבוי דעות, ועד שחז"ל אומרים (מדרש תהילים יב): "לא ניתנו דברי תורה חתוכין, אלא כל דבר... מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא". בתורה עצמה יש אפוא קשת רחבה של דעות, ואם כן, איך אפשר לומר שדווקא התורה מבטלת את חילוקי הדעות ומביאה לידי "השוויון לב אחד"?

אמנם בסופו של דבר נקבעת הלכה והכרעה מחייבת, שהכול מחוייבים לה, אבל הדבר אינו מבטל לכאורה את חילוקי הדעות. ההכרעה כדעה אחת משמעותה, שבכל הנוגע להתנהגות המעשית יש להתנהג כאחת הדעות, אבל בעולם השכל נותרו לכאורה חילוקי הדעות כשהיו.

החודש השלישי

הרבי מליובאוויטש מסביר (לקוטי שיחות כרך כא, עמ' 801) שההסבר טמון בנתינת התורה בחודש השלישי דווקא. המספר אחת מסמל את קיומה של דעת אחת בלבד. המספר שתיים מייצג פירוד, שתי דעות, הפך האחדות. שלוש מסמל את ההכרעה – "יבוא השלישי ויכריע ביניהם".

מה עניינה של ההכרעה? המשמעות האמיתית של הכרעה אינה להצטרף לדעה אחת, ובכך להגביר את משקלה מול הדעה האחרת; שכן אז נותרה הדעה ההיא כשהייתה, אלא שלא צברה די כוח להתקבל. הכרעה אמיתית משמעותה ה'שלישי' מיישב את שתי הדעות, ומגיע לנקודת אמת גבוהה יותר, המתאימה לכל הדעות.

זה כוחה של התורה – 'ה' עוז לעמו ייתן, ה' יברך את עמו בשלום': בתחילה יש בתורה דין ודברים, סברות לכאן וסברות לכאן, אך עליידי תוקף ההחלטה של התורה ('עוז') באים לידי 'שלום'. אחרי ההכרעה כל הדעות מסכימות לדעת ההלכה, עד שנעֶשָׂה שלום אמיתי.

כך אפוא יובן טוב יותר סיפור המשנה (ראשי השנה כהא), שהיו חילוקי דעות בין רבי יהושע לרבן גמליאל בדבר מועד קביעותו של יום הכיפורים, ורבן גמליאל הכריע כדעתו, ולא כדעת רבי יהושע. הורה רבן גמליאל לרבי יהושע לבוא אליו "במקלו ובמעויתיו" ביום שעליפי חשבוננו של רבי יהושע היה אמור לחול יום הכיפורים, ורבי יהושע עשה כן.

לכאורה, לשם מה היה רבי יהושע צריך לבוא "במקלו ובמעויתיו", ולא היה דיי בעצם הליכתו ממקום מושבו ליבנה (מרחק שהוא למעלה מתחום שבת)? אלא שרבי יהושע היה צריך להוכיח שהוא מקבל את ההכרעה ההלכתית לא רק בקבלת עול, אלא בכל הווייתו. אמנם קודם לכן סבר אחרת, אבל משנתקבלה ההכרעה, היא חודרת לכל מציאותו, עד "למקלו ומעויתיו".

מהותה של אחדות

בכך מעלתה המיוחדת של התורה. אמנם היא חכמה ושכל – "היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" – ובכל זאת יש בה מעלה מיוחדת שאינה קיימת בחכמה סתם, והיא – החתירה למסקנה ההלכתית, המחייבת את האדם. כל עוד הדברים נשארים בעולם השכלי, יכולות להיות סברות לכאן וסברות לכאן, אבל כאשר צריכים להגיע להכרעה מחייבת, כאן נדרשים להעמקה גדולה יותר, עד שמגיעים לאמיתה של תורה, המביאה אחדות אמיתית בין כל הדעות.

לכן דווקא התורה הביאה את בני ישראל לידי אחדות אמיתית – אחדות הנובעת מנקודת האמת שלמעלה מחילוקי הדעות, והיא המביאה את העולם עלו אל האחדות השלמה.

'חרם' על הרב, עם כל המשמעויות החמורות שבדבר. הרב נבהל, עזב את בית המדרש ואסף את ראשי הקהל וציבור גדול, וסיפר לפניו דברים כהווייתם, בעודו מראה להם את השקיק. גם המתכנסים מיששו את המטבעות האדומים, ונטו להצדיק אותו.

אולם ראשי הציבור החליטו לשלוח משלחת אל רבי אברהם גרשון ולקבל ממנו הסבר. בואם שאלם רבי אברהם גרשון אם הרב בדק את תכולת השקיק. תשובתם הייתה כי ניסה, אך ללא הצלחה. "כדי לאמת את דבריו היה עליו אפילו לקרוע את השקיק", אמר רבי אברהם גרשון.

"אילו היה הרב פותח את השקיק היה רואה כי אלה אינם 'אדומים' כלל, אלא מטבעות כסף שהבאתי עמי", הסביר. "המטבעות האלה אינם עוברים לסוחר במדינה זו, ואין הם שווים אלא את משקלם בכסף. כשאמרתי שאין בידי מעות לצורכי שבת, אמת דיברתי".

חזרו ראשי הקהל אל הרב ובפיהם ההסבר שקיבלו מרבי אברהם גרשון. בשומעו זאת התחרט הרב על שבגמירותו חשד ברבי אברהם גרשון ואף נשבע שבועה, והלך לבקש את סליחתו. גם רבי אברהם גרשון מחל מיד על כבודו וביטל את ה'חרם' שהטיל על הרב.

חלפו כמה ימים ורבי אברהם גרשון קיבל מכתב מהבעש"ט. במכתב נאמר: "ראיתי שדנו אותך בהיכל אחד ורצו לדין אותך למיתה חס'ו שלום... מפני מה העזת פניך נגד הרב אב' בית דין [צפת]. ורציית לילך להיכל לטעון עבורך וסגרו ההיכל בעדי, ולא יכולתי להיכנס שם. ואמרתי: ריבוננו של עולם, הלא הוא עשה לקנאתך...".

במכתב כותב עוד הבעש"ט, כי לבסוף הכריזו בשמים כי מכיוון שלא עשה זאת לכבודו אלא משום שקינא קנאת ה', יצא זכאי בדין.

"אך מהיום והלאה", מסיים הבעש"ט את איגרתו, "למדנא לא להיות קשה לליכך, שלא להקפיד כך על זולתך".

רבי אברהם גרשון התפעל מרוח קודשו של הבעש"ט אולם דבר אחד לא הבין: תאריך כתיבת המכתב היה מוקדם בכמה ימים לפני קרות המקרה! כיצד ייתכן הדבר?!

הוא כתב את פליאתו לבעש"ט, וקיבל מענה כי ככל שעולים להיכלות העליונים, גם עשר או חמש עשרה שנים בעולם התחתון נכללות למעלה בנקודה אחת, ולכן אפשר לראות דברים קודם התרחשותם בעולם הזה.

המכות שהביאו את ההתגיירות

שיש יד מכוונת. ההכרה הזו התפתחה אצלי אט-אט.

מעבר לצלילים

כשבגר, החליט אביו שעתידו יהיה בעולם המוזיקה, אלא שהיותו בן לאב יהודי סגר בפניו את השערים. רק לאחר תשלום שוחד למישהו בהנהלה נתקבל ללימודים. לאחר מכן ניצח על תזמורת התאטרון וניהל בית-ספר למוזיקה. אבל תמיד הרגיש שיש משהו מעבר לצלילים.

יד ההשגחה הוסיפה ללוות אותו. התקרית האלימה הובילה אותו לחשוב ברצינות רבה יותר על זהותו. "המפנה חל כאשר נסעתי לאודסה וביקרתי בבית-כנסת. שם גם יצרתי קשר עם יהודים וניסיתי ללמוד מעט על היהדות", הוא מספר. לאחר נפילת מסך הברזל החל גם להתפלל וללמוד במתכונת מעמיקה יותר. ואז הבין שעליפי ההלכה הוא בעצם גוי. "הקשיים האלה לא ריפו את ידיי", הוא אומר. "להפך, זה נהפך לאתגר, להוסיף ללמוד לקראת גיור".

לא מספיק לנגן

רצונו העז להתגייר הניע אותו לעלות לארץ, "ארצם של היהודים", בשנת תשנ"ח (98). הוא החל ללמוד יהדות במסגרת בבני-ברק בעבור עולים מברית-המועצות. לאחר שהתגייר בשעה

הבריונים התקרבו אליו בפנים מאיימות, הפילו אותו לקרקע וחבטו בו באכזריות, תוך קריאות: "ייברי!" [=יהודי] בתוספת כינויי גנאי. הוא זעק מכאבים, אך האנטישמים הגבירו את המכות, וחיוך שטני מרוח על פניהם.

המכים לא העלו על דעתם שאותם רגעים יגרמו לויקטור שניידר, בן למשפחה מתבוללת ולאם נוצרייה, להרהר על הצטרפות לעם הנבחר. ויקטור, כיום הרב שמואל שניידר (70), למד אז בבית-ספר למוזיקה בטורקמניסטאן. "כמה ימים קודם לכן התחלתי להרהר במוצאו היהודי של אבי. נחשפתי לספר התנ"ך והתפעלתי מתוכנו. נראה שהייתי צריך לספוג מכות בעבור העם היהודי עוד בטרם הצטרפתי אליו", הוא אומר בחיוך.

יש יד מכוונת

ויקטור גדל והתחנך על ברכי הקומוניזם. אביו שירת שנים רבות בצבא האדום. עובדת היותו יהודי לא הייתה בעלת משמעות בעיניו. "לא שמעתי בבית דבר על יהודים או על יהדות", הוא מספר. "בעצם, אני זוכר שבחג הפסח היו מצות בבית. זה הכול".

ככל בני גילו היה חבר בתנועת הנוער הקומוניסטית. "המחנכים הסבירו לנו כל הזמן שהעולם מתנהל על בסיס חומרני לחלוטין, אבל הרגשתי שזה שקר מוחלט", הוא אומר. "חשתי

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

חג במוצאי-שבת

שאלה: מה הן ההלכות המיוחדות כשחל חג במוצאי-שבת?

תשובה: אסור להכין משבת לחג, ולכן אסור ביום השבת לעשות שום דבר - אף מעשה המותר בשבת - לצורך החג.

את נרות החג מכינים ומדליקים רק אחרי צאת השבת. מדליקים אותם מאש קיימת, הדולקת עוד מלפני השבת, כי אסור ליצור אש חדשה בחג (אם מעביירים את האש באמצעות גפרור אין מכבים אותו, אלא מניחים לו לכבות מאליהו). כבכל חג: הספרדים מברכים תחילה ('של יום טוב' ו'שהחיינו'), ואחר-כך מדליקים. בין האשכנזים יש חילוקי מנהגים בזה. מנהג חב"ד לברך אחרי ההדלקה, כמו בערב שבת.

אם האישה מדליקה נרות לפני תפילת ערבית, או אם רוצים לעשות מלאכה, האסורה בשבת אך מותרת בחג, קודם שמבדילים בתפילה ("ותודיענו")

יד ההשגחה. הרב שמואל שניידר (צילום: נחמן וייס)

טובה שינה את שמו לשמואל, על שם סבו. גם המעמד בתעודת הזהות השתנה: יהודי.

הרב שמואל נעשה חסיד גור, והוא נוהג להיוועץ ברבו, כ"ק האדמו"ר מגור. האהבה לנגינה עדיין קיימת בליבו, ועדות לכך הוא הפסנתר הגדול העומד בביתו. "אני לא מספיק לנגן, אין זמן, צריך להספיק ללמוד כמה שאפשר", הוא אומר. לקראת חג השבועות, 'חג הגרים', יש בפיו מסר לקהל הקוראים: "שכולנו נהיה מאוחדים בתורתו הנפלאה של הקב"ה, בורא העולם".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

או בקידוש, חייבים לומר: "ברוך המבדיל בין קודש לקודש" (כלי הזכרת שם ה').

ההבדלה של מוצאי-שבת באה עם הקידוש של ליל החג, בסדר שלהלן: ברכת הגפן, קידוש של חג, 'בורא מאורי האש', 'המבדיל בין קודש לקודש', 'שהחיינו' (בלשון חז"ל: 'יקנה"ז' - יין, קידוש, גר, הבדלה, זמן).

אין מברכים 'בורא מיני בשמים'. בכל מוצאי-שבת עושים זאת כדי להשיב את הנפש מצערה על צאת ה'נשמה יתרה' של השבת, ואילו בחג - תענוג יום טוב ושמחתו הם עצמם משיבים את הנפש.

את ברכת 'בורא מאורי האש' מברכים על נרות החג. למנהג חב"ד - אין מקרבים אותם זה לזה, להופכם לאבוקה, וגם אין מקרבים את כפות הידיים אל הנרות, כנהוג בכל מוצאי שבת, אלא מביטים בהם בלבד.

מקורות: שו"ע סי' רצט סי' ונו"כ. שו"ע אדה"ז סי' רסג ס"ח; רצט ס"ז; תעג ס"ו וי"ט; תצא ס"ד. 'הגדה של פסח' מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש. ספר 'פסח שחל בשבת'. אוצר מנהגי חב"ד, ניסן-סיוון עמ' קמו. לוח 'דבר בעיתו'.

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1 718 604 1020

